

ELS LLIBRES I LES COSES

IGNASI ARAGAY

La senyora... Clotilde o Esmeralda?

Esmeralda Cervantes (Barcelona, 1861 - Tenerife, 1926) va ser popular primer com a nena prodigi arpista i després com a concertista adulta. El seu nom real, però, era Clotilde Cerdà, filla d'Ildefons Cerdà. Bé: més ben dit, filla de l'esposa de Cerdà, Clotilde Bosch, de nissaga de banquers. El pare de la nena no queda clar. Segons Fabià Estapé, biògraf de Cerdà, l'única intervenció del creador de l'Eixample va ser acceptar de donar-li el nom. Feia anys que el matrimoni duia vides separades. Al testament, l'urbanista ho va deixar tot a les altres tres filles.

La historiadora Isabel Segura publica ara *Els viatges de Clotilde* (Ed. 314), on ressegueix la peripècia d'Esmeralda/Clotilde, amb especial èmfasi en com la seva condició femenina va condicionar la seva carrera. Al final del segle XIX, "el geni femení, per ser reconegut, és a dir, per ser admès, ha d'anar acompanyat, de manera indissoluble, d'algun d'aquests atributs: caritat, modèstia o virtut, i molt millor si van plegats", anota Segura.

Clotilde en va ser ben conscient. Però per si no ho tenia clar, el seu gran amor de joventut, no del tot correspost, l'escriptor i periodista equatorià Juan Montalvo, assegurava que "la bella catalana" no era un geni però, això sí, tenia geni per a la música. Més dur va ser encara Guillermo Morphy, secretari de la reina Isabel II, de la qual Clotilde mare havia sigut dama

ÀLBUM ESMERALDA CERVANTES/CLOTILDE CERDÀ

LA FILLA DE L'ESPOSA D'ILDEFONS CERDÀ VA SER UNA ARPISTA PRODIGIOSA... I ALGUNA COSA MÉS

d'honor: després de retreure a Clotilde filla que a Cuba s'hagués manifestat contra l'esclavitud –si hagués sabut que també simpatitzava amb els independentistes!– i que a Barcelona s'erigís en protectora de la classe obrera catalana i de l'educació de les dones, li fa constar que aquests assumptes són "mas propios de hombres encanecidos en los arduos problemas de que

depende nuestra regeneración, que de jóvenes artistas, a quienes tales cuestiones perjudican mas bien que favorecen bajo el punto de vista de su desarrollo intelectual". Deunido.

Arpista, pedagoga i benefactora, li va passar com al pare postís: no va ser profeta a casa seva –l'acadèmia que va fundar a Barcelona sols va durar dos anys– i la seva memòria, escampada per tot el món –Mèxic, París, Turquia, EUA, Tenerife...– ha quedat soterrada durant anys. Com un 1 d'octubre de 1888 li va escriure Jacint Verdaguer: "Vegí amb gran pena los contratemp, que acabaren per allunyarla de la patria; mes recorde que tots som desterrats en aquest mon". ♦♦

CÒMIC

ISRAEL PUNZANO

Batman torna a regnar al món dels superherois

La batalla entre la Marvel i la DC pel lideratge dels còmics de superherois als Estats Units és més aferrissada que mai. La DC va ser pionera en la refundació de les seves col·leccions i la jugada –després imitada per la Marvel– ha estat molt rendible. L'any passat la casa de Superman va aconseguir fins i tot superar en vendes la seva històrica competidora durant alguns mesos, un fet inèdit en els últims anys. Un pilar d'aquest èxit és *Batman*, que viu un moment excel·lent de la mà del guionista Scott Snyder. Els recopilatoris de la sèrie, per exemple, apareixen habitualment a la llista de *best-sellers* del *New York Times*, com el volum de la saga *La muerte de la familia*, que va suposar el retorn del Joker. L'arrencada va ser complicada perquè per a molts lectors el dibuixant

xant triat, Greg Capullo, era la pitjor elecció: el consideraven una mala còpia del seu mestre, Todd McFarlane. El mateix Snyder va tenir problemes creatius amb Capullo als primers números, però amb el temps l'espectacular treball del dibuixant ha silenciats les crítiques. *Batman* torna a ser un títol imprescindible i l'edició espanyola tot un encert: ha estat molt bona idea reunir en una única col·lecció la capçalera principal del ratpenat de Gotham i, com a complement, *Detective Comics*. En l'actual època d'or dels superherois no hi podia faltar un dels més grans (i psicòpates) de tots els temps. ♦♦

BATMAN 21
DIVERSOS AUTORS
ECC EDICIONES
56 PÀG./3,95 €

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIO

[1] **L'altra**
MARTA ROJALS
RBA-La Magrana
332 pàgines i 18 €

[2] **Wonder**
R.J. PALACIO
La Campana
420 pàgines i 14 €

[3] **Primavera, estiu...**
MARTA ROJALS
RBA-La Magrana
368 pàgines i 20 €

[4] **Quan en dèiem...**
RAFEL NADAL
Columna
428 pàgines i 21 €

[5] **Victus**
ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL
La Campana
610 pàgines i 20 €

NO-FICCIO

[1] **La utilitat de l'inútil**
NUCCIO ORDINE
Quaderns Crema
168 pàgines i 9 €

[2] **La frontera invisible**
KILIAN JORNET
Ara Llibres
200 pàgines i 18,90 €

[3] **Anatomia d'un...**
GERMÀ BEL
Destino
360 pàgines i 19 €

[4] **Llibre de la Marató**
DIVERSOS AUTORS
Viena
176 pàgines i 10 €

[5] **L'enzim prodigiós**
HIROMI SHINYA
Ara
238 pàgines i 17 €

CASTELLÀ

FICCIO

[1] **La ladrona de libros**
MARKUS ZUSAK
DeBolsillo
544 pàgines i 9,95 €

[2] **El juego de Ripper**
ISABEL ALLENDE
Plaza & Janés
478 pàgines i 22,90 €

[3] **Legado en los huesos**
DOLORES REDONDO
Destino
554 pàgines i 18,50 €

[4] **Melocotón loco**
MEGAN MAXWELL
Esencia
290 pàgines i 14 €

[5] **La verdad sobre...**
JOËL DICKER
Alfaguara
672 pàgines i 22 €

NO-FICCIO

[1] **La jungla de los listos**
MIGUEL ÀNGEL REVILLA
Espasa
238 pàgines i 19,90 €

[2] **La utilidad de lo inútil**
NUCCIO ORDINE
Acantilado
176 pàgines i 9,50 €

[3] **Historia económica...**
ALBERT CARRERAS
Crítica
576 pàgines i 27,90 €

[4] **No estamos locos**
EL GRAN WYOMING
Planeta
304 pàgines i 17,50 €

[5] **Guinness Records 2014**
DIVERSOS AUTORS
Planeta
272 pàgines i 24,95 €

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat